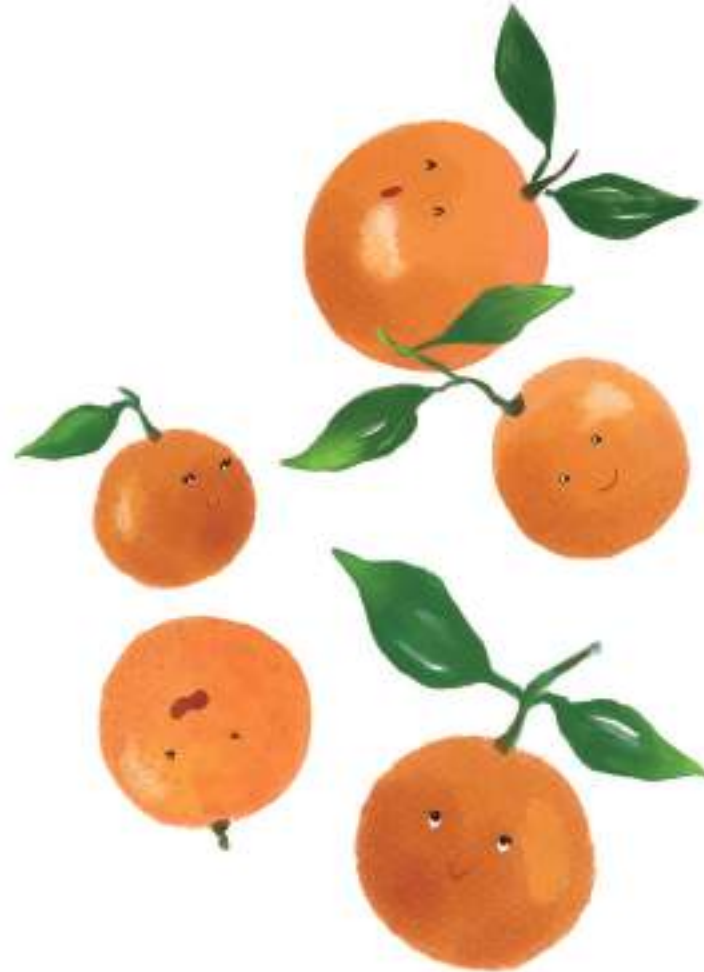

Madò Canoneta

Un conte d'Aina Mora Vives

A tots els pagesos que conreen taronges a la Vall de Sóller.

*M'agradaria dedicar aquestes il·lustracions a na Paquita i en Jaume,
es meus estimats padrins que tant me van ensenyar, cuidar i estimar
entre muntanyes, ones i tarongers.*

Madó Canoneta és un Projecte de la Mesa Permanent del Consorci Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial

Text: Aina Mora Vives

Il·lustracions: Beatriz Colom Poceiro

Edita: Consorci Serra de Tramuntana

Maquetació: Beatriz Colom Poceiro

Imprimeix: Esment impremta

DL: PM 00825-2023

Madò Canoneta

Aina Mora / Beatriz Colom

Madò Canoneta és una taronja molt, molt velleta. Té més de cent anys!

Va néixer l'any tirurany
a un hort propietat de la
família de Joan Ensenyat,
de malnom Canonet, a
la vall de Sóller.

Molt prest, aquesta Taronja
d'hermoses galtes i garrida
com ella tota sola, era coneguda;
per la seva dolçor, el seu suc,
el seu aroma...

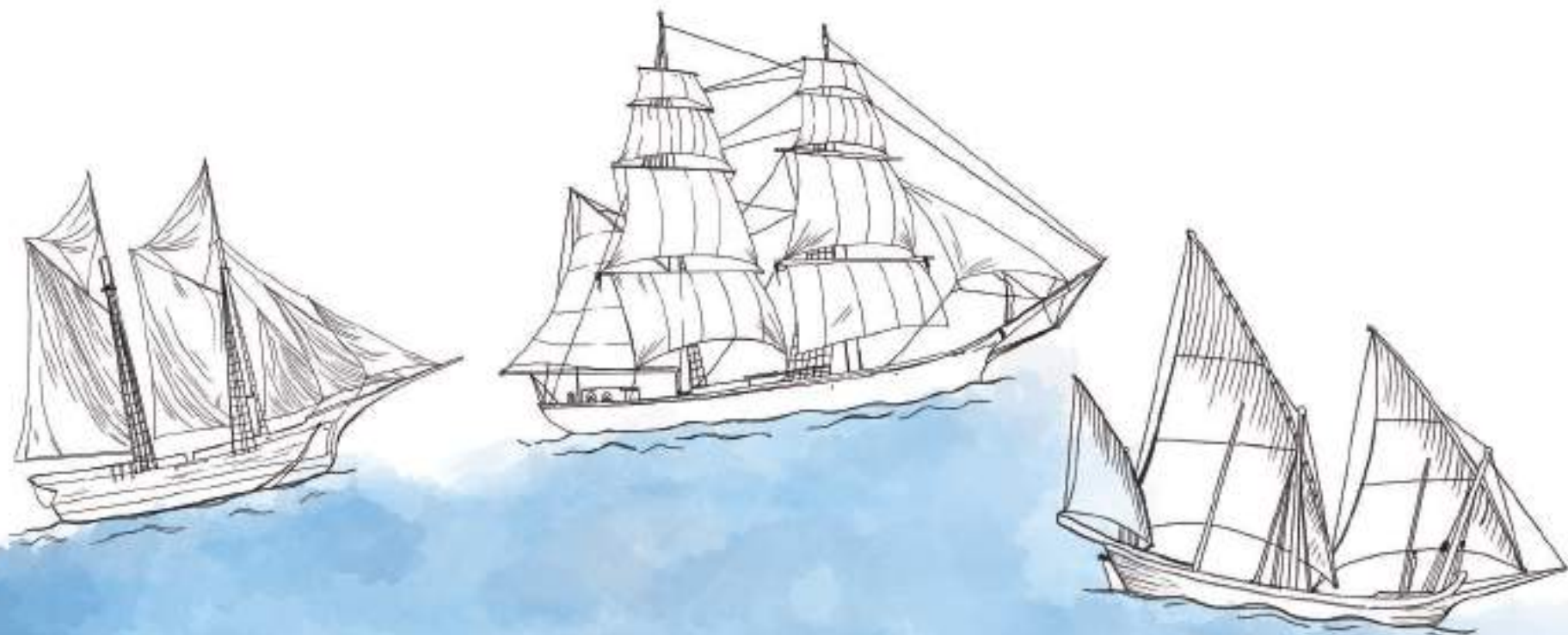

La seva popularitat va créixer tant
que travessà fronteres i ben prest
partí de viatge.

Molta gent comprava aquesta taronja.

A bord de Xabecs, Llaüts, Pailebots
i Pollacres va recórrer la costa
mallorquina, arribà després
a Catalunya i València.

Ben aviat també, desembarcà al Sud de França; a la Provença i Occitània, sobretot als ports d'Aigüesmortes, Agde, Canes, La Nouvelle, Marsella, Niça, Seta i Port Vendres i d'allà... per amunt! per amunt!

Canoneta va arribar a totes les regions d'aquell país,
fins a arribar a la Normandia i la Bretanya.
Aquell èxit la duria a països com Alemanya,
Bèlgica, i Suïssa per transport terrestre.

Un maleït dia, la gent
deixà de comprar Canoneta.
Aquesta taronja desapareixia
dels mercats...

Un seguit d'aconteixements;
la malaltia dels tarongers
(abans que ella neixés)

...on havia estat tan popular
i molts poquets tarongers
quedaren a Sóller.

... conflictes bèl·lics a Europa i al nostre país van aturar el comerç.

Canoneta deixà d'anar a altres llocs i caigué en l'oblit.

Fidels els pagesos, al seu cultiu,
allà a la Vall de la Tramuntana...

...a Fornalutx i Sóller
seguien sembrant i
collint tan bona taronja;

és per això que milers
de "canonets" hi són
resents encara.

Ara les seves descendents tornen anar de viatge a la Península,
a Alemanya, Àustria, Bèlgica, França, Luxemburg i Suïssa.

Ella roman velleta a casa seva i, amb la saviesa de Balanguera,
mostra als infants quan sana i bona és per menjar.

Amb una retreta ben guanyada conta a les altres taronges
les seves aventures als països i llocs que va visitar...

... i els periples amb un o
altre patró del port de Sóller.

Lliçò: menjau-la,

cuidau-la,

feis-vos-la vostra.

Una mandarina,

una taronja,

una mermelada...

... i aquesta història s'ha acabada.

